

U Izvještaju EK za Crnu Goru podsjeća se da je Nacionalni akcioni plan o korišćenju obnovljivih izvora energije do 2020. godine usvojen 2014. i njime je postavljen cilj da se u 2020. godini dostigne udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji od 33 odsto.

Ukupna potrošnja energije iz obnovljivih izvora u Crnoj Gori u 2016. godini iznosila je 41,6 odsto ukupne potrošnje energije, čime je prekoračen cilj od 33 odsto, zbog čega bi država trebalo da ukune sadašnje podsticaje proizvođačima obnovljive energije i zamijeni ih tržišnim programima podrške, preporuka je Evropske komisije.

U Izvještaju EK za Crnu Goru podsjeća se da je Nacionalni akcioni plan o korišćenju obnovljivih izvora energije do 2020. godine usvojen 2014. i njime je postavljen cilj da se u 2020. godini dostigne udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji od 33 odsto.

Podsticaji za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uvedeni su u maju 2014. godine i od tada je do ove godine isplaćeno povlašćenim proizvođačima na ime podsticaja 7,53 miliona eura.

Visina iznosa naknade za podsticaj proizvodnje električne energije (koji građani plaćaju na računima za struju) od povlašćenih proizvođača obračunava se na osnovu Zakona o energetici i na osnovu Uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje struje iz OIE i visokoefikasne kogeneracije.

„U 2016. godini 41,6 odsto ukupne potrošnje energije došlo je iz obnovljivih izvora čime je prekoračen cilj od 33 odsto u 2020. zbog revizije podataka o biomasi“, navela je EK u izvještaju. Zakonom o energetici predviđeno je ukidanje podsticaja za OIE kada se dostigne potrošnja od 33 odsto. Iz EK su ocijenili da je nacionalno zakonodavstvo djelimično usklađeno sa Direktivom o obnovljivoj energiji, a podrška proizvođačima obnovljive energije temelji se na fid-in tarifama.

„Država mora da pređe na sistem aukcije u skladu s Smjernicama 2014-2020 o državnoj pomoći za zaštitu životne sredine i energiju“, poručuju iz EK.

Smjernice Evropske unije o državnoj pomoći za zaštitu životne sredine i energiju 2014-2020 zahtijevaju da proizvođači iz OIE budu više izloženi tržišnim signalima, kako bi se obezbijedila ekonomična primjena OIE. Ove smjernice zahtijevaju tehnološki-neutralne aukcije za nabavku obnovljive energije uz niske troškove.

„Razvoj novih projekata, posebno hidroelektrana, treba da bude u skladu s EU zakonodavstvom o koncesijama i zaštiti životne sredine i trebalo bi uzeti u obzir uticaj na područja visokog prirodnog interesa“, navode iz EK.

Vlada je krajem januara 3,5 puta povećala naknadu za podsticanje proizvodnje električne

energije iz OIE i VEK, odnosno sa 0,129 centi za kWh na 0,47316 centi. Kao razlog za povećanje naveden je planirani ulazak u elektroenergetski sistem vjetroelektrane Krnovo u ovoj godini. VE Krnovo u sistem je ušla tek krajem prošle godine.

Opozicione partije osudile su povećanje naknade za OIE i tražile njeno ukidanje. Ocijenili su da se time stimuliše poslovanje prijatelja i rodbine bivšeg premijera, a sadašnjeg predsjednika države Mila Đukanovića. Sin bivšeg premijera Blažo Đukanović namjerava da gradi dvije mHE u Kolašinu, čemu se protive mještani kolašinskog sela Lipovska Bistrica. Veliki potrošači električne energije, Uniprom KAP, Željeznička infrastruktura i Željezara Tosčelik plaćaju znatno manju naknadu za OIE u odnosu na ostale.

Status povlašćenog proizvođača imaju kompanije Hidroenergija Montenegro (za male hidroelektrane Jezerštica, Bistrica, Orah, Rmuš, Spaljevići 1 i Šekular u Beranama) Sinerdži (mHE Vrelo Bijelo Polje), Igma enerdži (mHE Bradavec i Piševska Andrijevića) i Kronor (mHE Jara i Babino polje Plav) i Hydro Bistrica Podgorica (za mHE Bistrica Majstorovina), kao i kompanija Krnovo Green Energy za VE Krnovo. Osnivači Hidroenergije su, prema podacima iz CRPS, Ranko Radović i firma Hemera capital (osnivač Oleg Obradović). Obradović je ovlašćeni zastupnik Hidroenergije.

Osnivači Sinerdžija su Kia Montenegro (osnivač Željko Đuranović, zastupnik i izvršni direktor Vuk Rajković), Dragana Bošković, Tomaš Hajek, Uroš Karadžić i Radoje Vujadinović.

Vlasnik firme Igma enerdži je Igma Grand Igora Mašovića, brata gradonačelnika Andrijevice Srđana Mašovića.

Osnivači Kronora su Kroling, Mont Hidro i Normal company Žarka Burića. Osnivači Hydro Bistrice su firma Vodni zdroje iz Češke, Synergy Podgorica, Gradnja Bijelo Polje i Triangle General Contractors sa Kosova.

Građani platili 4,5 miliona podsticaja prošle godine

Po osnovu naknade za obnovljive izvore, preko računa za struju, prošle godine je izdvojeno oko 4,5 miliona eura za vlasnike mHE i VE Krnovo. Od toga je VE Krnovo dobila 2,2 miliona eura. Vlasnicima mHE u januaru je isplaćeno ukupno 295.629 eura, pokazuju podaci Crnogorskog operatera tržišta električne energije dostavljeni "Vijestima".

"Za 2018. godinu isplaćene su januarske fakture i to za male hidroelektrane", objasnili su iz COTEE.

Od toga je najviše dobila Hidroenergija Montenegro oko 165 hiljada eura, zatim Kronor oko 53 hiljade, Igma Energy 31,5 hiljada, Sinergy skoro 24 hiljade eura, a Hydro Bistrica 21,6 hiljada za mHE Bistrica Majstorovina koja je sa komercijalnom proizvodnjom struje počela u januaru ove godine.

Crna Gora; Evropska komisija: Cilj ispunjen, ukinuti podsticaje za obnovljive izvore

Izvor: vijesti.me